

*HRVATSKI ZAVOD ZA ZAŠTITU ZDRAVLJA I
SIGURNOST NA RADU*

*Komponenta I. IPA projekta
- rezultati i prakti na korist za sve sudionike
zaštite na radu u Republici Hrvatskoj*

Ana Bogadi Šare

IPA program

- ◆ Instrument for Pre-Accession Assistance
  - ◆ 2007. – 2013.
-
- ◆ Pomoć u tranziciji i jačanje institucija
  - ◆ Prekogranična suradnja
  - ◆ Regionalni razvoj – promet, zaštita okoliša, regionalna konkurentnost
  - ◆ Razvoj ljudskih potencijala
  - ◆ Ruralni razvoj

IPA projekt „Zdravlje i zaštita na radu”

- ◆ „Health and Safety at Work”
- ◆ Pomoć u tranziciji i jačanje institucija
- ◆ 2011. – 2012.

Austrija

- ◆ Agencija europskih integracija i ekonomskog razvoja
- ◆ Savezno ministarstvo financija Republike Austrije

Republika Slovačka

- ◆ Agencija za regionalni razvoj, Bratislava

IPA projekt „Zdravlje i zaštita na radu”

Ja anje administrativnih kapaciteta relevantnih institucija u zaštiti zdravlja i sigurnosti na radu

- ◆ Hrvatski zavod za zaštitu zdravlja i sigurnost na radu
- ◆ Hrvatski zavod za zdravstveno osiguranje
- ◆ Odjel za zaštitu na radu Ministarstva rada i mirovinskoga sustava
- ◆ Državni inspektorat – inspekcija rada

I. Komponenta projekta

- ◆ Hrvatski zavod za zaštitu zdravlja i sigurnost na radu
- ◆ Hrvatski zavod za zdravstveno osiguranje

- ◆ studijska putovanja
- ◆ upoznavanje s EU statistikom ozljeda na radu i profesionalnih bolesti
- ◆ usvajanje znanja i stjecanje iskustava, posebice vezanih uz edukacijske vještine
- ◆ usklađivanje stručnih stavova i razvijanje dobre prakse
- ◆ usavršavanje komunikacijskih vještina i uspostava komunikacijskih kanala

Studijska putovanja

- ◆ AUVA Rehabilitacijski centar, Tobelbad
- ◆ AUVA Bolnica za ozljede na radu, Graz
- ◆ Joanneum istraživački centar, Weiz
- ◆ Institut za prevenciju prašine i silikoze, Leoben
- ◆ AUVA Rehabilitacijski centar, Weisser Hof kod Beča

- ◆ Infineon Technologies Austria
- ◆ Norske Skog Paper Mill
- ◆ Opel Austria

Studijska putovanja

- ◆ Ministarstvo rada, socialne skrbi i obitelji Republike Slova ke
- ◆ Državni zavod za socialno osiguranje
- ◆ Institut za istraživanje rada i obitelji
- ◆ Klinika za medicinu rada i toksikologiju, Bratislava
- ◆ Slovnaft

EU statistika ozljeda na radu i profesionalnih bolesti

- ◆ radionice: EUROSTAT metodologija
- ◆ obrazac Prijave ozljede na radu usklađen s EUROSTAT statistikom - ESAW metodologija
- ◆ obrazac Prijave profesionalne bolesti usklađen s EUROSTAT statistikom – EODS metodologija

EU statistika ozljeda na radu i profesionalnih bolesti

- ◆ obrasci u primjeni od 1.1.2013.
- ◆ u HZZZR-u provedena edukacija osoba za šifriranje podataka prema EUROSTAT statistici

The screenshot shows the website of the Croatian Institute for Occupational Safety and Health (HZZZR). The main navigation bar includes links for 'Zaštita zdravlja na radu', 'Novosti', 'Kupiti/Prijavljeno', and 'Publikacije'. A prominent section titled 'Zaštita zdravlja na radu' features a 'PREDLOŽAK ZA TRIMJESEČNI PLAN PERIODIČNIH PREGLEDA' (Proposal for a quarterly plan of periodic examinations) and a 'LISTE ČEKANJA' (Waiting lists) section. The website also provides contact information and a free phone number (0800 7579).

This is a detailed form for reporting a professional disease. It includes fields for the reporting entity (ZAVOD), the employer (POSLODAVAC), and the employee (OSOBILICA). The form is divided into several sections:

- A) PODACI O POSLODAVCU**: Fields for name, address, and contact information.
- B) PODACI O OSOBILICI OSOBI**: Fields for name, ID, and contact information.
- C) PODACI O OSOBILICI OSOBI**: A grid for recording specific data points related to the disease.
- D) PODACI O OSOBILICI OSOBI**: Another grid for recording data points.
- E) PODACI O OSOBILICI OSOBI**: A final grid for recording data points.

This is a detailed form for reporting a workplace injury. It includes fields for the reporting entity (ZAVOD), the employer (POSLODAVAC), and the injured person (OSOBILICA). The form is divided into several sections:

- A) PODACI O POSLODAVCU**: Fields for name, address, and contact information.
- B) PODACI O OSOBILICI OSOBI**: Fields for name, ID, and contact information.
- C) PODACI O OSOBILICI OSOBI**: A grid for recording specific data points related to the injury.
- D) PODACI O OSOBILICI OSOBI**: Another grid for recording data points.
- E) PODACI O OSOBILICI OSOBI**: A final grid for recording data points.

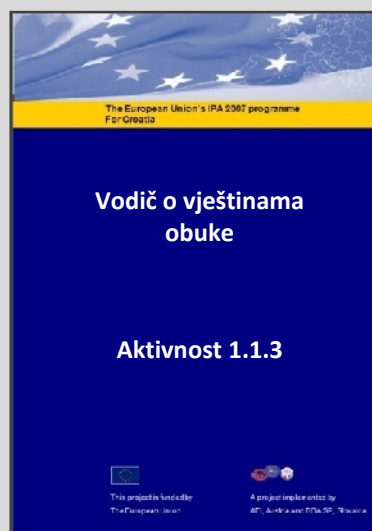
Edukacijske vještine

Radionice

- ◆ metodologija edukacije
- ◆ usvajanje edukacijskih vještina

Vodi o
vještinama
obuke

Edukacijske vještine: Seminari – radionice

- ◆ Ruke su najvažniji alat
- ◆ Rad na otvorenom u uvjetima niskih temperatura
- ◆ Rad na otvorenom u uvjetima visokih temperatura
- ◆ Radionice s Državnim inspektoratom
- ◆ Radionica sa Sindikatom medicinskih sestara
- ◆ Zdravstveni rizici u djelatnosti trgovine

Seminar: Ruke su vaš najvažniji alat

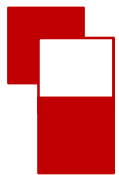

Seminari: Rad na otvorenom

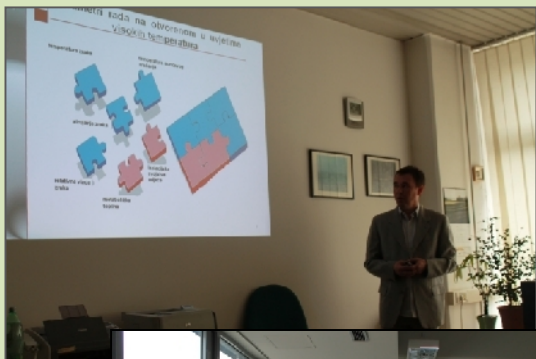
- ◆ Rad na otvorenom u uvjetima niskih temperatura
- ◆ Rad na otvorenom u uvjetima visokih temperatura

Radionice s Državnim inspektoratom

- ◆ Zagreb, Rijeka, Split, Osijek, Varaždin

Radionica sa Sindikatom medicinskih sestara

- ◆ Cilj EU Direktive 2010/32
- ◆ Osobna zaštitna oprema za zaštitu ruku
- ◆ Informiranost zdravstvenih djelatnika o postupku kod ubodnih incidenata
- ◆ Uloga Hrvatskog zavoda za zaštitu zdravlja i sigurnost na radu u prevenciji štetnog utjecaja radnog mjesta na zdravlje zdravstvenih djelatnika

Radionice sa Sindikatom trgovine

- ◆ Zdravstveni rizici u djelatnosti trgovine
- ◆ Zagreb, Rijeka, Split, Osijek, Varaždin

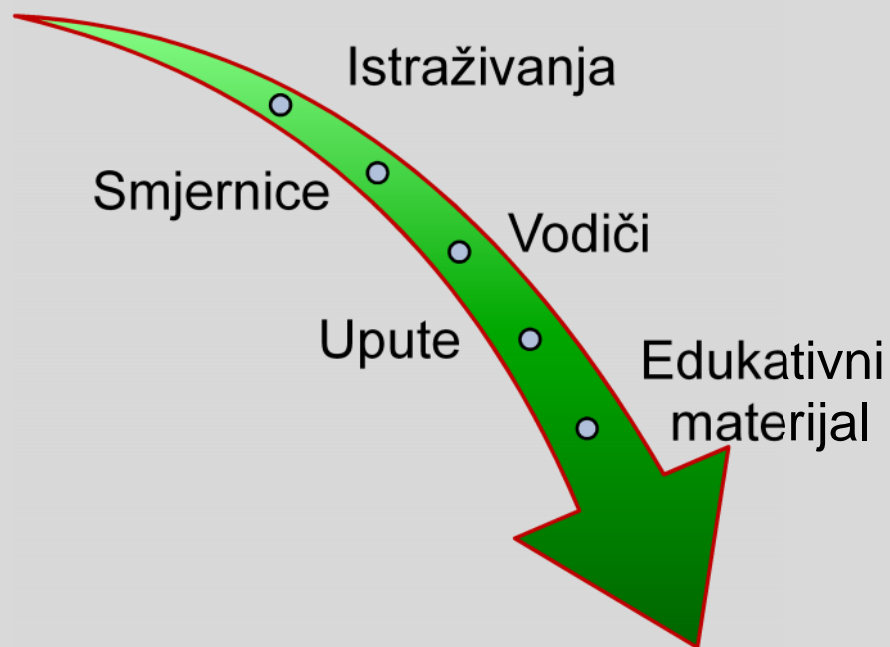

Usklađivanje stručnih stavova i razvijanje dobre prakse

Zakonodavstvo

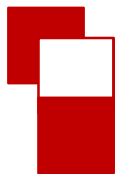

Primjena dobre prakse

Smjernice

- ◆ Prakti na smjernica za procjenu rizika na radu
- ◆ Prakti na smjernica za ocjenu rizika pri ru nom rukovanju teretom
- ◆ Smjernica o ure ivanju radnih mjesta na kojima se dugotrajno sjedi
- ◆ Prakti na smjernica za rad s karcinogenim i mutagenim tvarima
- ◆ Prakti na smjernica za opseg i vrstu zdravstvenih pregleda vatrogasaca
- ◆ Smjernica za provo enje zdravstvenog nadzora radnika izloženih pove anim rizicima

Smjernice

Hrvatski zavod za zaštitu zdravlja i sigurnost na radu
Croatian Institute for Health Protection and Safety at Work

O nama

Kontaktirajte nas

Gdje se nalazimo

- ◆ Naslovnica
- ◆ Zakonodavstvo
- ◆ Medicina rada
- ◆ Sigurnost na radu
- ◆ Profesionalne bolesti
- ◆ Ozljeđe na radu
- ◆ Smjernice
- ◆ Skupovi i izobrazba
- ◆ Naše e-novine
- ◆ Projekti i programi
- ◆ Česta pitanja
- ◆ Poveznice

REGISTAR
PROFESIONALNIH
BOLESTI

REGISTAR
profesionalnih bolesti
izazvanih azbestom

ANALIZA
OZLJEDE
NA RADU

POSTERI
I
LETCI

Smjernice projekta IPA 2007 Zdravlje i sigurnost na radu

Kao rezultat **Twinning projekta IPA 2007 "Health and Safety at Work"** u području zaštite zdravlja i sigurnosti na radu nastale su brojne **smjernice**, odnosno dokumenti koji utvrđuju stručno prihvaćene principe i postupke u pojedinom području i u vezi su s rješavanjem nekog stručnog problema.

[Praktična smjernica za procjenu rizika na radu](#)

[Praktična smjernica za ocjenu rizika pri ručnom rukovanju teretom](#)

[Smjernica o uređivanju radnih mjesta na kojima se dugotrajno sjedi](#)

Hrvatski zavod za zaštitu zdravlja
i sigurnost na radu

Radoslava Cimermana 64a
10020 Zagreb
Republika Hrvatska

tel.: +385 1 655 87 05; +385 1 655
87 03;
+385 1 557 7498; +385 1 557 7499;
faks: +385 1 655 87 04

e-mail: hzzzsr@hzzzsr.hr

Ukoliko želite
primati naše
e-novine
kliknite ovdje

issa - Vodiči za
procjenu rizika u malim
i srednjim poduzećima

OSOBN
ZAŠTITNA
SREDSTVA

SMJERNICE
ZA RAD NA
OTVORENOM

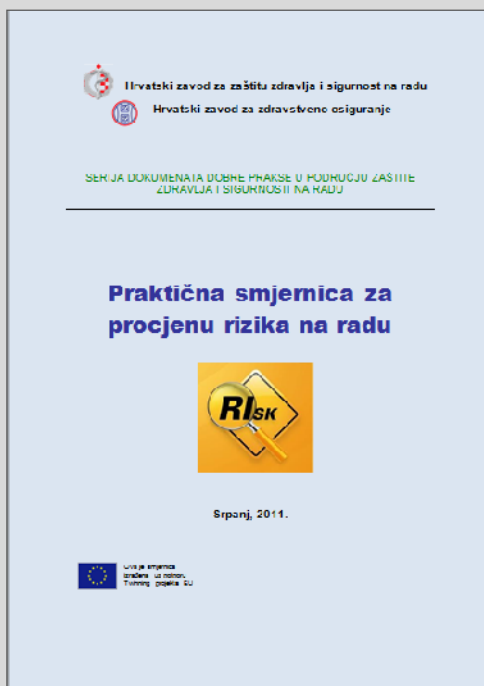

VODIČI
DOBRE PRAKSE
- VIBRACIJE

Prakti na smjernica za procjenu rizika

Prakti na smjernica za procjenu rizika

RIZIK = Vjerojatnost * težina ošte enja

1.korak

- Prepoznati opasnosti
- Predvidjeti opasne situacije

2.korak

- Prepoznati izložene radnike
- Utvrditi trajanje i karakteristike izloženosti

3.korak

- Procijeniti vjerojatnost i težinu posljedice
- Zaključiti o razini rizika

4.korak

- Dokumentirati opasnosti, opasne situacije i izloženost
- Zabilježiti rezultate procjene rizika

5.korak

- Utvrditi mjere za smanjenje rizika
- Odrediti prioritete u provođenju mjera

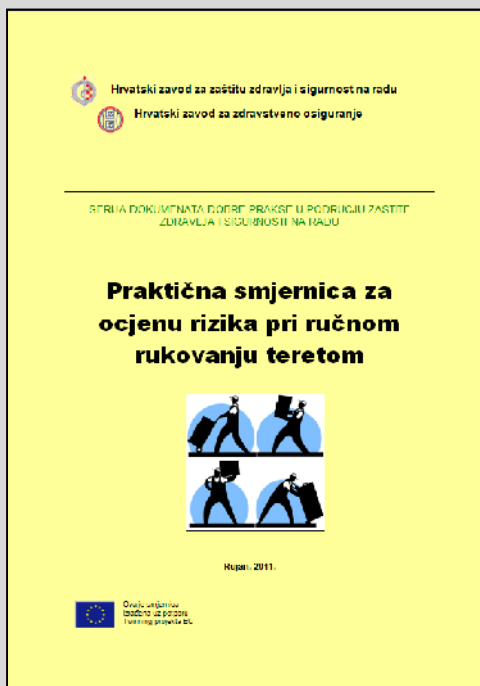
		TEŽINA POSLJEDICE - BOLESTI ILI OZLJEDE				
		A	B	C	D	E
VJEROJATNOST		Vrlo laka	Laka	Srednje teška	Teška	Vrlo teška Smrtna, Skupna
I	Bezna ajna	1	1	1	2	2
II	Mala	1	1	2	3	3
III	Srednja	1	2	3	3	4
IV	Velika	2	2	3	4	5
V	Izuzetno velika	2	3	4	5	5

Razina	Rizik	Preporu ene mjere
1	Bezna ajan	Dodatne mjere nisu potrebne Preporu a se informirati radnike
2	Prihvatljiv	Održavati postoje u situaciju ili je poboljšati Informirati radnike
3	Srednje velik	Poduzimati mjere za poboljšanje Redovno i ciljano pratiti zdravstveno stanje radnika Informirati radnike
4	Velik	Odmah poduzeti mjere Odmah kontrolirati zdravstveno stanje Upozoriti radnike na opasnost
5	Vrlo velik	Odmah zaustaviti proces rada Hitno poduzeti mjere

Prakti na smjernica za ocjenu rizika pri ru nom nošenju tereta

◆ KIM metoda

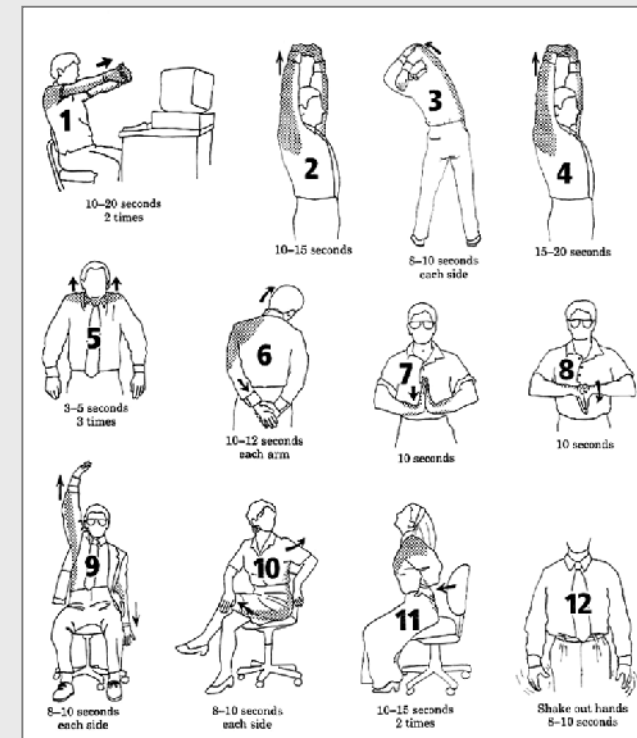
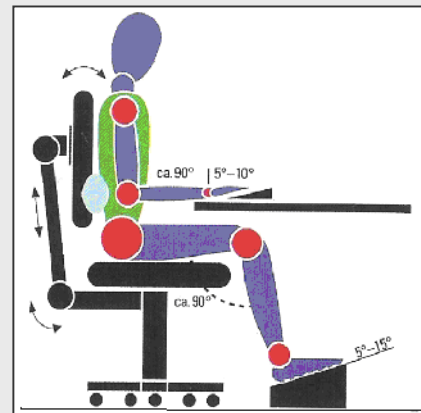
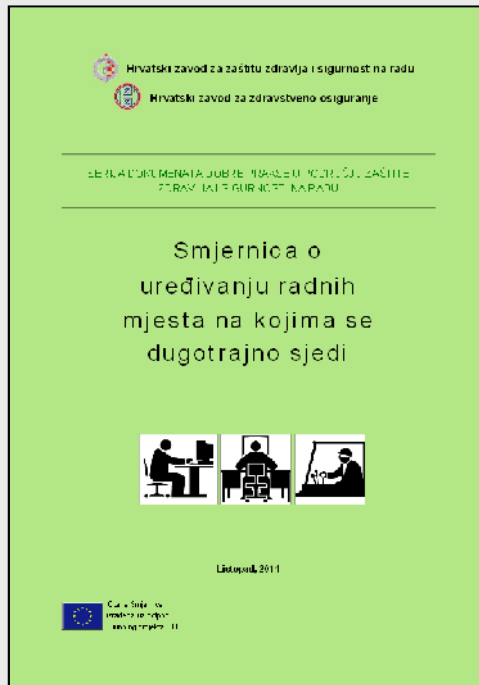
◆ SMART metoda

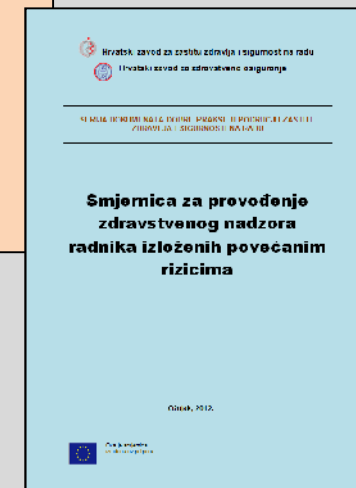
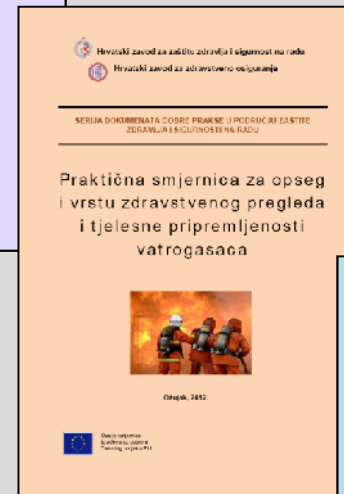
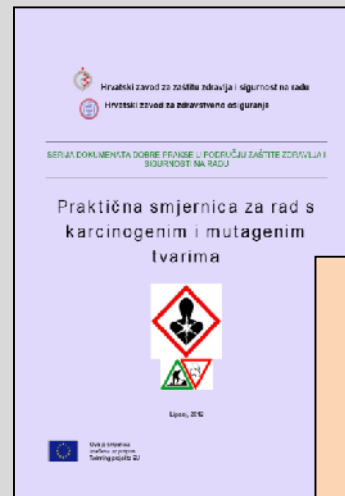
Smjernica o uređivanju radnih mjesta na kojima se dugotrajno sjedi

Smjernice

- ◆ Praktična smjernica za rad s karcinogenim i mutagenim tvarima
- ◆ Praktična smjernica za opseg i vrstu zdravstvenih pregleda vatrogasaca
- ◆ Smjernica za provođenje zdravstvenog nadzora radnika izloženih povećanim rizicima

Edukativni materijal

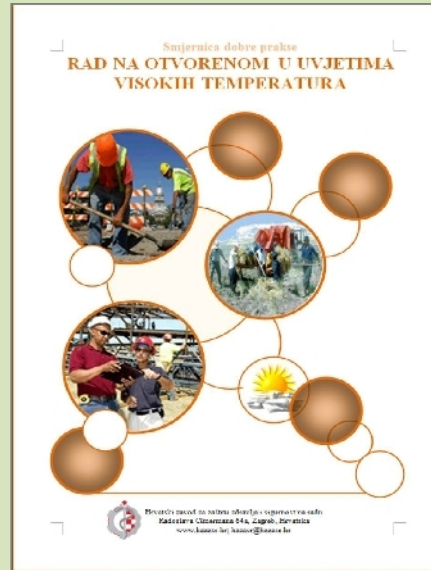
- ◆ Ruke su najvažniji alat
- ◆ Rad na otvorenom u uvjetima niskih temperatura
- ◆ Rad na otvorenom u uvjetima visokih temperatura
- ◆ Siguran rad u poljoprivredi

Rad na otvorenom u uvjetima visokih temperatura

SAVIJET ZA SNIŽAVANJE TOPLINSKOG STRESA

- Zbog toplinskog stresa može doći do dehidracije, što može biti opasno za zdravlje.
- Otpuštanje radnika od posla treba biti brz i sigurno.
- Radnici moraju biti obaviješteni o simptomima toplinskog stresa i o tome kako se s njim nositi.
- Radnici moraju biti obaviješteni o simptomima toplinskog stresa i o tome kako se s njim nositi.

NIKADA NEMOJTE ZANEMARITI PRVE ZNAKOVE TOPLINSKOG STRESA !!

ODMOR

Za svaki radnik treba biti dostupna hladna voda.

RAD NA OTVORENOM U UVJETIMA VISOKIH TEMPERATURA

RAD NA OTVORENOM U UVJETIMA VISOKIH TEMPERATURA

RIZIČNI ČIMBENICI PRI RADU

- visoka temperatura i vlažna zrak
- rad na direktnom suncu
- težak fizički rad
- dugotrajan boravak na otvorenom
- nemogućnost zaštite od sunca

NAJUGROŽENIJA ZANIMANJA

- građevinske radnike
- poljoprivrednike
- ribare
- radnike u šumarstvu

ZDRAVSTVENE POSLJEDICE

- DEHIDRACIJA - povećani gubitak tekućine
- PROLAZNI TOPLINSKI UMOR
- TOPLINSKI ORČEVI - prolisnice gušavice nastaju uslijed oštrog porasta tjelesne temperature
- TOPLINSKA ISCRPLJENOST

TOPLINSKI UDAR - strom svih termoregulatornih i mehanizama

- povišena tjelesna temperatura
- zbiljava ili konvulzije
- mučnina, povraćanje, gubitak svijesti

SUNČANICA - oblik toplinskog udara s žuljevima i ujevanjem - sunčevi udar na površini

PRILAZIŠ LI PRVI POMOĆI

KOD OSOBE PRI SVIJEŠTI

KOD OŠEŠTENOG

ODMOR

PREPORUKE ZA SPREČAVANJE ZDRAVSTVENIH TJELOVA

- smanjite intenzitet fizičkog rada (smanjite brzinu i amplitudu kretanja i radnih pokreta)
- pokušajte pomađajanje tekućine i rada na hladovini (aklimatizacija)
- razgovarajte o radu u najtoplijem dijelu dana
- uvijek nosite dovoljno tekućine s sobom
- osigurajte prikladne rashladne prostorije za odmor
- nečezec prikladne radne odjeće, lagane, svijetle boje
- uzimajte hladne napitke u malim količinama
- razgovarajte s glavašom kolektivom, a uzimanje obične ili mineralne vode
- praćenje raznih znakova toplinskog stresa

Izvatski zavod za zaštitu zdravlja i sigurnost na radu
Rajskičeva Cesta 16, 10000 Zagreb, Hrvatska
www.zavod.hr/izs/zdravlje@zavod.hr

RIZIČNI ČIMBENICI PRI RADU

- Visoka temperatura i visoka vlažnost
- Rad na direktnom suncu
- Težak fizički rad
- Dugotrajan boravak na otvorenom
- Nemogućnost zaštite od sunca

PRILAZIŠ LI PRVI POMOĆI OSOBI KOD NEKOG TOPLINSKOG UDARA Ili SUNČANICE

1. Osobu položi
2. Položi noge iznad glave
3. Staviti hladne komprese
4. Hladiti vratom
5. Položi na hladnu površinu
6. Ostaviti na hladu

PRVA POMOĆI

Osobu postaviti u hladu (polotinja)

PRVI ZNAKOV I POSLJEDICE

DEHIDRACIJA

- Suho usta
- Glavobolja
- Umor
- Mučnina
- Povraćanje
- Gubitak svijesti
- Konvulzije

TOPLINSKI UDAR

- Povišena tjelesna temperatura
- Zbiljava ili konvulzije
- Mučnina, povraćanje
- Gubitak svijesti

Komunikacijske vještine

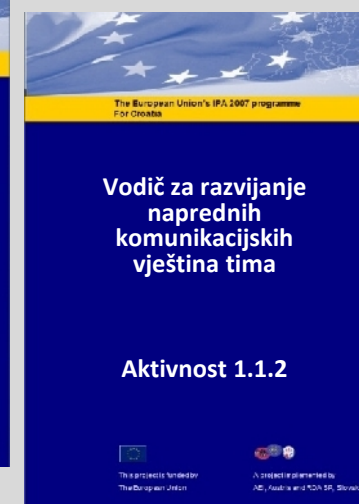
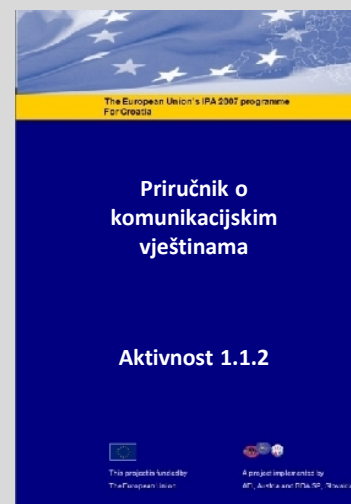
Radionice

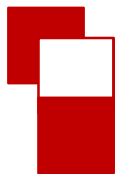
- ◆ kako pozitivno i učinkovito komunicirati
- ◆ kako predstaviti svoju ustanovu ili sebe
- ◆ kako uspješno raditi u timu

Priručnik o komunikacijskim vještinama

Vodič za razvijanje naprednih komunikacijskih vještina tima

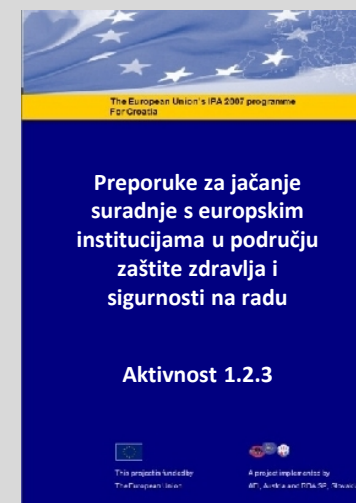
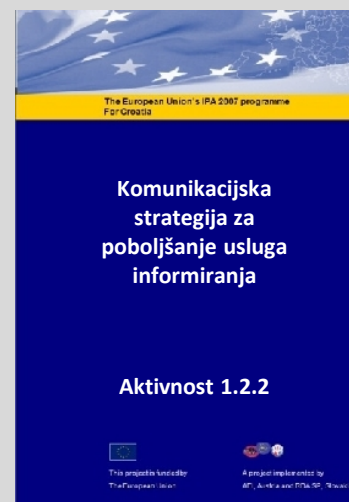

Uspostava komunikacijskih kanala

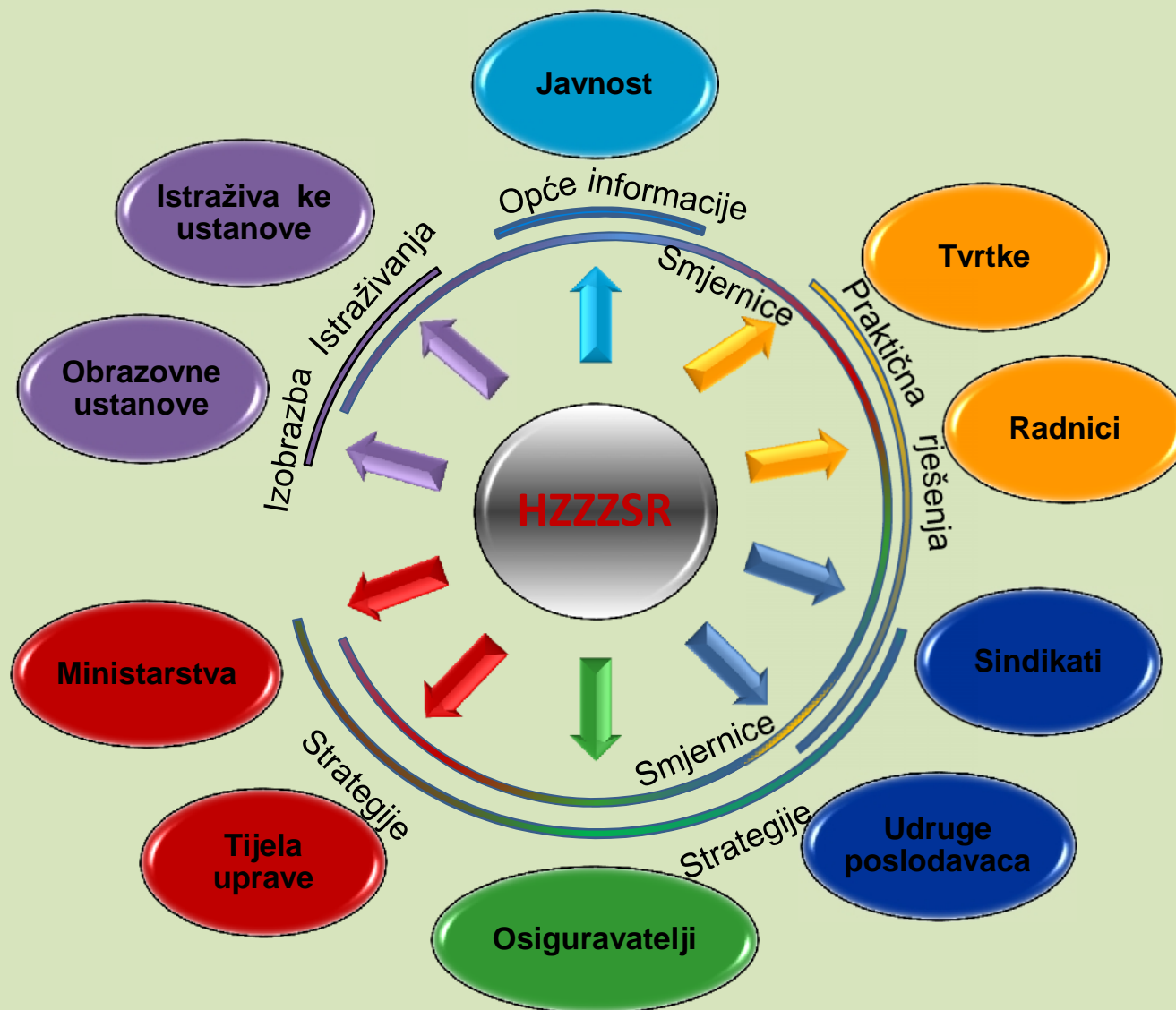
Komunikacijska strategija za poboljšanje usluga informiranja

Preporuke za jačanje suradnje s europskim institucijama u području zaštite zdravlja i sigurnosti na radu

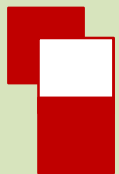

Hrvatski zavod za zaštitu zdravlja i sigurnost na radu

PARTNERI

Sura ivati *Rješavati probleme*

H Z Z Z S R

Ispitivati i razvijati

Istraživanje

- znanstveni radovi
- stručni radovi

Prikupljanje i širenje znanja

- pregledni radovi
- smjernice
- kriteriji i stavovi

Procjena i odabir metoda

- smjernice, uputstva
- dobra praksa

Širiti informacije

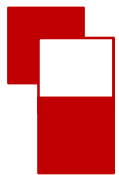
**Stručna ekspertna
mišljenja**

Savjetovanje

**Izobrazba i
osposobljavanje**

Informiranje

KORISNICI

IPA projekt „Zdravlje i zaštita na radu”

Poboljšanje
osobnih
kompetencija

Poboljšanje
u inkovitosti sustava
zaštite zdravlja na radu

Oснаženje stručnih
potencijala ustanova

Unapređenje
organizacijskih
sposobnosti

Hvala !

Hrvatski zavod za zaštitu zdravlja i sigurnost na radu
Radoslava Cimermana 64a, Zagreb

www.hzzsr.hr

e-mail: hzzsr@hzzsr.hr